

HUMANITA

číslo 3
ročník XXIII.
Vyšlo: september 2014

Príbeh statočnosti a odvahy

Dni nezábudiek 2014

***Svetový deň prvej pomoci
– 13. september***

Príloha:

Posilňovanie komunitných služieb, jedna z podmienok úspechu deinštitucionalizácie

Dobrovoľníctvo s otáznikmi

Margita Škrabáľková

Istotne väčšina obyvateľov Slovenska pozná výraz „dobrovoľne nasilu“, ktorý zľudovel v časoch socializmu. Dnes je však dobrovoľníctvo „v kurze“ a je dobré, že od roku 2011 máme zákon o dobrovoľníctve, podľa ktorého sa môžu riadiť dobrovoľníci, aj spoločnosti a jednotlivci, ktorí dobrovoľníkov potrebujú.

Štatistiky ukazujú, že až 57 percent obyvateľstva Slovenskej republiky sa dnes venuje dobrovoľníctvu, v ktorom nachádza motiváciu svojho osobného a zároveň aj celospoločenského rozvoja. Dobrovoľníkov asi nikdy nie je dost, pretože stále sú medzi nami jednotlivci, ktorým sa z nejakých príčin nečakane „zrútil“ svet a teraz „hľadajú samých seba“ dúfajúc, že sa niekto, kto im účinne pomôže, raz nájde. Sú tu aj chorí, osamotené žijúci ľudia, rodiny v núdzi, ktoré sotva zvládajú prežívať z mesiaca na mesiac. Sú aj jednotlivci žijúci na okraji spoločnosti, ktorí prišli o strechu nad hlavou a tiež potrebujú dobrovoľnú pomoc.

Aj mnohé firmy však potrebujú usilovné ruky dobrovoľníkov, ak nemôžu z objektívnych príčin prijať ľudí, ktorých potrebujú iba jednorazovo, ale nie do riadneho zamestnania a ani na dohodu. Aj vtedy východisko nachádzajú v pomoci dobrovoľníkov. Veľa právnických a aj fyzických osôb, ktorým by dobrovoľnícka práca prišla vhod, však stále presne nevie čo a ako dobrovoľníkom môže, čo musí a čo im nemusí poskytnúť. A ani sami dobrovoľníci to často nevedia.

A život potom prináša situácie nepríjemné pre obidve strany, ak nastanú situácie, na ktoré je aj zákon o dobrovoľníctve krátky. Napríklad, keď spoločnosť, ktorá prijala dobrovoľníka a „zabudla“ ho poistiť proti úrazu a ak aj dobrovoľník po pracovnom úraze neskoro zisťuje, že na svoje poistenie zabudol aj sám. Stáva sa, že dobrovoľník sa neskoro dozvie, že za dochádzanie za dobrovoľnou prácou mal nárok na preplatenie cestovného firmou, v ktorej odpracoval zdarma niekoľko dní. Dokedy môže úhradu za to cestovné späťne pýtať? Takých a podobných otázok je veľa, ale jednoznačné odpovede na ne chýbajú, aj vtedy, keď ide o väčšiu ochranu dobrovoľníkov pri práci. Možno bude na to viac pamätať budúca novela zákona o dobrovoľníctve. Aby každému bolo jasné, že dobrovoľníctvo je odtiaľ potiaľ a aby zanikol dôvod hovoriť, že niekto robil dobrovoľne, ale aj nasilu.

Margita Škrabáľková

Detskí diabetici vo Vysokých Tatrách

Zväz diabetikov Slovenska aj v tomto roku pripravil svojim členom, detským diabetikom rekondičný pobyt vo Vysokých Tatrách. Detskí diabetici z celého Slovenska, aj zo zahraničia sa zišli pod Roháčmi. Bolo to už 10. stretnutie v tomto malebnom prostredí. Deťom pripravil množstvo atrakcií, aj edukácií. Navštívili Tatralandiu i Aquapark v Bešeňovej. Pri návšteve týchto vodných zábavných parkov bolo vidieť, že voda a deti sú veľkí kamaráti. Aj keď nebolo najlepšie počasie, nebol hádam ani jeden tobogán, ktorý by nevyskúšali. Súťažili, zabávali sa, jednoducho si užívali.

Pretože počas pobytu boli aj Majstrovstvá sveta vo futbale, aj my sme zostavili mužstvá a tvrdo sa bojovalo. Nechýbalo nadšenie a bojovnosť. Turnaj nakoniec vyhralo družstvo s názvom Kamerún. Bolo aj karaoke a novinkou bola ranná rozcvička pri vážnej hudbe a cvičenie so šmolkami. Súčasťou každého letného detského tábora je aj beh proti cukrovke. Deti do 12 rokov veku súťažili v behu na 200 metrov a tie staršie od nich bežali na trati dlhej 1500 metrov. Všetci účastníci behu dostali medaily a víťazi súťaže získali diplomy a poháre. Stretli sa aj s pedagógmi, ktorí im priamo v lese ukázali ako sa má návštevník správať v lesnej prírode, čo si potrebuje so sebou na cestu do lesa vziať a čo nemá nosiť do lesa. Pedagógovia pripravili deťom v lese aj náučné súťaže. Keďže ani túto oblasť Vysokých Tatier neobišla veterná smršť, podujali sa čistiť rúbaniská po tejto veternej katastrofe. Pohľad na zničený les nebol pekný a deti svojou troškou prispeli k jeho spamätávaniu sa. Počas svojho pobytu nadviazali mnoho kamarátskych vzťahov a na záver sa spolu lúčili v jazykoch účastníkov (po španielsky, česky, maďarsky, rusky, slovensky). Už dávno tieto tábory nie sú len pre deti zo Slovenska, ale aj z iných krajín. Vďaka za ich rekondičný pobyt patrí všetkým vedúcim, Národnému endokrinologickému, aj Diabetologickému ústavu v Ľubochni, Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR, aj sponzorom a darcom.

**Text a snímka: Ing. Jozef Borovka
prezident Zväzu diabetikov Slovenska**

Dvadsiatytretí ročník rehabilitačných pobytov hemofilikov

Ako pomôcť deťom kráľovnej Viktórie

Slovenské hemofilické združenie zorganizovalo začiatkom augusta tohto roku rehabilitačné pobyty pre hemofilikov všetkých vekových kategórií, ktoré sa uskutočnili vďaka podpore prispievateľov verejnej finančnej zbierky v marci tohto roku k Svetovému dňu hemofilie, a to aj vďaka podpore Nadácie pre deti Slovenska, z Grantového programu Raz ročne spoločne, podpore spoločnosti Tesa tape, s.r.o., z prostriedkov asignácie 2% dane a aj iným sponzorom. Rehabilitačné pobyty hemofilikov – detí i dospelých boli spojené s ich vzdelávaním a sú dôležitou súčasťou zmiernenia fyzických následkov tohto závažného, nevyliciteľného ochorenia.

Rehabilitačné pobyty boli zamerané na zlepšenie celkového zdravotného stavu, najmä na zlepšenie hybnosti pohybového aparátu a zvýšenie fyzickej kondície detí, mladistvých a seniorov s vrodeným krvácačným ochorením. Cieľom týchto pobytov bolo, naučiť deti žiť s týmto ochorením a vyrovnať sa s ním, naučiť ich základné cvičebné jednotky, ktoré im značne majú pomôcť v prevencii prekonávania rôznych krvácačových príhod, prípadne ako rekonvalescenčný prostriedok po týchto príhodách. Išlo nám predovšetkým o integráciu detí a mladých ľudí do normálneho života a diania v našej spoločnosti medzi ostatné zdravé deti a občanov, nápravu krívd na ich duši, za ktoré nemôžu, pretože s týmto ochorením sa narodili a bude ich sprevádzať počas celého života. Okrem zamedzenia invalidity je hlavným cieľom budovať v nich zdravé sebavedomie, vyššiu odolnosť ich organizmu a naučiť ich žiť plnohodnotne.

S účastníkmi rehabilitačného pobytu hemofilikov sa stretol aj Ing. Ivan Sýkora, prezident SHR.

Po vyše dvadsaťdvaročnej histórii sme vymenili pôsobisko rehabilitačných pobytov detí. Namiesto internátu v Turčianskych Tepliciach sa ním stal horský hotel v Čremošnom, blízko Turčianskych Teplíc. V prekrásnom prostredí lesa sme našli ubytovacie zariadenie spolu so športoviskami, ktoré nám pomohli zachovať pohybové aktivity od rána do večera a spĺňali naše nároky na zlepšovanie hybnosti pohybového aparátu, aj zvyšovanie fyzickej kondície účastníkov pobytu. Neodpustili sme si ani pohybové aktivity vo vode a chodili sme k vode do neďalekej Banskej Bystrice. Neodmysliteľnou súčasťou nášho tábora bola intenzívna a cieľená rehabilitácia, ktorú nám pomohli zabezpečiť študenti - fyzioterapeuti pod dohľadom skúsenej rehabilitačnej sestry. Niektoré deti, okrem

skupinových rehabilitačných jednotiek, podstúpili aj cieľené individuálne cvičenia, podľa závažnosti postihu po krvácaniach do kĺbov a svalov.

Okrem náročných fyzických cvičebných jednotiek sme deťom pripravili aj iné aktivity. Medzi deti po dvoch rokoch opäť zavítal známy slovenský spisovateľ, Daniel Hevier, ktorý s nimi naspieval v prenosnom nahrávacom štúdiu **hymnu Slovenského hemofilického združenia** a v spolupráci s dramaturgom a kameramanom (p. Károlym a p. Dubovským) sme vydali vlastné DVD. Takže, po vydaní knihy „KR.V. alebo Kráľovná V., čiže KRÁĽOVNÁ VIKTÓRIA“ a minuloročnej roadshow po Slovensku s touto krásnou knihou v základných školách, máme ďalší krásny výsledok spolupráce s D. Hevirom. Medzi deti prišli aj slovenskí hokej-

Obsah:

Úvodník: Dobrovoľníctvo s otáznikmi.....	2	Všimli sme si: Dobrovoľnícke centrá pre všetkých	7
Fotostĺpec: Detskí diabetici vo Vysokých Tatrách	2	Svetový deň prvej pomoci – 13. september.....	8
Ako pomôcť deťom kráľovnej Viktórie.....	3-4	Aktuálne: Dni nezábudiek 2014	9
Delegácia muskulárnych dystrofikov u prezidenta SR	4-5	Svetový deň samovrážd.....	9
Zbierka: Lienka pomoci rozdelila peniaze.....	6	Predstavujeme: Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zdravotným postihnutím.....	10-11
Z knižného pultu: Príbeh statočnosti a odvahy	6-7		

Príloha: Posilňovanie komunitných služieb, jedna z podmienok úspechu deinštitucionalizácie

balisti a zahrali si s nimi hokejbal, navštívili sme lanové centrum, zámok a Zoologickú záhradu v Bojniciach, pripravili veľký táborák, táborovú olympiádu a veľa užitočných podujatí.

V tom istom čase, priamo v Turčianskych Tepliciach, sme zorganizovali aj rehabilitačno-rekondičný pobyt pre dospelých hemofilikov. Pohľad na starších hemofilikov je v mnohých prípadoch veľmi smutný. Mnohí z nich po krvácaniach do kĺbov a svalov, ako aj nedostatočnej liečbe v mladosti, majú značne poškodený pohybový aparát, výrazne zníženú pohybovú schopnosť, ochabnuté svalstvo a od mladosti sú invalidnými občanmi. V tomto projekte nám išlo najmä o udržanie dobrého fyzického stavu účastníkov alebo aspoň o jeho mierne zlepšenie. Po doobedňajšej rozcvičke vo vode a vodných pohybových aktivitách v termálnej vode, poobede s každým účastníkom pracovali rehabilitační pracovníci individuálne a intenzívne s tými časťami ich pohybového aparátu, ktoré mali najviac poškodené.

Tento projekt je významný aj po psychickej stránke. Títo ľudia sú na tom psychicky dosť zle, a tak im dobre urobilo prísť do kolektívu, medzi rovnako postihnutých. Navzájom si odovzdali skúsenosti a porozprávali sa aj o svojich problémoch.

V druhej polovici uskutočňovania projektov pre deti a dospelých sme zorganizovali aj rehabilitačno-rekondičný pobyt pre maloletých hemofilikov s rodičom. Tento projekt sme zorganizovali už po 14. krát a spojili sme ho s táborom detských hemofilikov. Túto cieľovú skupinu sme podchytili kvôli edukácii rodičov o ochorení ich detí a prevencii pred krvácanými príhodami (úrazmi detí), ale tiež najmä kvôli tomu, aby sa naučili cvičebné jednotky, pomocou ktorých sa zmiernia fyzické následky na pohybovom aparáte po krvácaniach. Týmto sa snažíme, aby vývoj detí bol bez výrazného poškodenia pohybového aparátu po úrazoch a následných krvácaniach a aby u nich vôbec nedošlo k invalidite a imobilite. Máme stále na mysli, že veľmi dôležitá je prevencia pred postupným poškodzovaním pohybového aparátu po krvácaniach tak, aby sa dodatočne nemuseli riešiť trvalé a niekedy i neopraviteľné následky ochorenia.

Počas týchto pobytov vznikli ďalšie nové priateľstvá medzi malými a dospelými hemofilikmi. Vytvoril sa skvelý kolektív, deti boli fantastické, aj keď zo zdravotného hľadiska, to nemali ľahké. Možno práve preto dokázali byť úprimné a tešiť sa z každej maličkosti. Najdôležitejšie bolo, nesklamať ich. Zatiaľ sa nám vždy podarilo splniť to, čo sme im sľúbili. Práve

v tom je krása nášho vzťahu a jeho veľká sila. Zlepšenie zdravotného stavu takmer všetkých detí, radosť a úsmev v ich tvárach a pranie stretnúť sa o rok, sú znova našou odmenou.

Medzi účastníkov rehabilitačno-rekondičných pobytov prišiel aj **Ing. Ivan Sýkora**, prezident Slovenskej humanitnej rady, ktorý s účastníkmi pobytov pobudol a intenzívne sa zaujímal o ich priebeh a význam. Organizovanie takýchto projektov je možné aj vďaka podpore prispievateľov do verejnej zbierky, ktorú organizujeme každoročne pod symbolom **kráľovskej korunky**, ktorá vzišla zo skutočnosti – že britská kráľovná **Viktória** je historicky najznámejšia prenášačka tejto choroby. Hemofilici sú teda považovaní za jej potomkov.

Prispieť do verejnej finančnej zbierky SHZ, výťažok ktorej bude využitý na organizovanie ďalších našich projektov, pre hemofilikov, možno na číslo účtu: **179 499 4151/0200** alebo zaslaním darcovskej SMS s textom: **DMS HEMO** na číslo **877**. Cena Darcovskej SMS je 2 eurá. Viac informácií možno nájsť aj na **www.darcovskasms.sk** Nebuďme ľahostajní. Pomôžme!

Ing. Jaroslav Janovec,
predseda Slovenského
hemofilického združenia

Delegácia muskulárnych dystrofikov u prezidenta SR

Prezident Slovenskej republiky, Andrej Kiska, prijal v Prezidentskom paláci 10. septembra tohto roku zástupcov Organizácie muskulárnych dystrofikov. Počas tohto stretnutia sa zaujímal o problémy, ktoré najviac ťažia ľudí s nervovosvalovými ochoreniami, ktoré spôsobujú imobilitu a odkázanosť na pomoc iných.

Hovorilo sa o pretrvávajúcej bariérového prostredia, v ktorom sa ľudia pohybujúci sa na invalidných vozíkoch cítia odsunutí na vedľajšiu koľaj, pretože majú problém dostať sa do zdravotníckych zariadení a zotrvať v nich aj počas hospitalizácie z dôvodu nedostatku bezbariérových sociálnych zariadení a pomôcok, na ktoré sú odkázaní, napríklad na polohovacie postele, zdvíhanky a antidekubitné matrace. Poukázali aj na problémy, ktoré sa vyskytujú aj v iných inštitúciách, ako sú školy, kultúrne zariadenia a zariadenia poskytujúce rôzne služby ako sú: reštaurácie, hotely a podobne.

Prezident SR, Andrej Kiska v rozhovore s predsedníčkou OMD v SR, Andreou Madunovou

Ako uviedla **Mgr. Andrea Madunová**, predsedníčka OMD v SR: „Ďalšia závažná téma, o ktorej sme sa rozprávali, je sťažný prístup k vhodným kompenzačným pomôckam. Osoby s nervovosvalovými ochoreniami majú závažné dôsledky, ktoré spôsobujú, že im nevyhovujú pomôcky označujúce sa ako štandard a je potrebné ich individuálne upravovať. Dochádza tak k diskriminácii osôb s postihnutím, pretože osoby s ľahšími dôsledkami majú možnosť získať vhodnú pomôcku bez doplatkov, pričom osoby s rozsiahlejšími dôsledkami musia na takúto pomôcku doplácať. Organizácia muskulárnych dystrofií v SR už 14 rokov rozdeľuje zo zdrojov získaných vo verejnej zbierke **Belasý motýl** financie svojim členom na doplatky za kompenzačné pomôcky. V roku 2013 sme takto prispeli 36-tim členom 14 781 eur. Štát by sa nemal spoliehať na financie z verejných zbierok alebo od sponzorov. Ľudia odkázaní na kompenzačnú pomôcku si takto musia hľadať iné zdroje na dofinancovanie pomôcky, nakoľko ich príjmy nepostačujú na pokrytie doplatkov“.

Na tento problém OMD v SR opakovane upozorňuje aj Ministerstvo zdravot-

níctva SR. Naposledy sa tak stalo v marci tohto roku v rozsiahlom liste, v ktorom sú popísané dôsledky, ktoré ľuďom so svalovou dysrofiou spôsobuje súčasný systém poskytovania zdravotníckych pomôcok prostredníctvom verejného zdravotného poistenia. Upozornili v ňom aj na porušovanie ľudských práv osôb s ťažkým zdravotným postihnutím z dôvodu nerovnakého prístupu podľa miery zdravotného postihnutia. „Takýto prístup je v rozpore s článkom 2 Dohovoru OSN o právach ľudí so zdravotným postihnutím, ale porušuje aj iné z jeho článkov“, zdôraznila Mgr. A. Madunová. OMD v SR stále čaká na odpoveď na tento list.

Počas návštevy u prezidenta SR sa zástupcovia OMD v SR dotkli aj témy príjmových limitov pri poberaní peňažných príspevkov na kompenzáciu. Tieto spôsobujú, že práve pracovná aktivita osoby so zdravotným postihnutím býva dôvodom znemožnenia poberania peňažného príspevku. Ich nízke nastavenie spôsobuje, že ak sa osoby odkázané na osobnú asistenciu zamestnajú, nemajú viac nárok na príspevok na prevádzku motorového vozidla či osob-

nú asistenciu. „Uviedli sme, že takéto nastavenie zákona je nespravodlivé práve voči tým, ktorí majú záujem svojou prácou zlepšiť si sociálnu situáciu a zaradiť sa tak do väčšiny spoločnosti“, pripomenula napokon A. Madunová.

Počas stretnutia s prezidentom SR poďakovala delegácia OMD v SR za jeho postoj v súvislosti s fenoménom **Ice Bucket Challenge**. Zviditeľnením tejto kampane na Slovensku prezident A. Kiska upriamil pozornosť na to, že aj na Slovensku pôsobí organizácia, ktorá združuje ľudí aj s ochoreniami ako **ALS** (Amyotrofická laterálna skleróza, známa aj ako Lou Gehrigova choroba, ktorú objavil v roku 1869 francúzsky neurológ Jean-Martin Charcot) a inými nervovosvalovými postihnutiami, ktorých dôsledky sú podobné. Vďaka tomuto záujmu OMD v SR prijala od rôznych darcov sumu takmer 18 tisíc eur, ktoré jej posielali cez darcovské portály: **darujme.sk** alebo **ludialudom.sk** či priamou platbou na účet OMD v SR, za čo týmto všetkým darcom patrí úprimná vďaka.

(mš)

Snímka: archív OMD v SR

Lienka pomoci rozdelila peniaze

Nákup rehabilitačných pomôcok, špecializované vzdelávanie pre opatrovatelky seniorov a zdravotne postihnutých, modernizácia verejne dostupnej jedálne, vybavenie áut prepravnej služby, zavedenie služby rodinného asistenta – to všetko tento rok podporia LIENKA POMOCI.

SOCIA – nadácia na podporu sociálnych zmien, na jeseň minulého roka už štvrtý raz zorganizovala verejnú zbierku LIENKA POMOCI, ktorej výnos bol rozdelený tohto roku a je určený na podporu a rozvoj terénnych a ambulantných sociálnych služieb. Výnos zbierky bol, oproti predchádzajúcemu roku, viac ako dvojnásobný a nadácia tak mohla z Fondu Lienka pomoci rozdeliť 50 tisíc €. Túto sumu venovali na 28 projektov rôznych organizácií. Šesť z podporených projektov realizujú malé obce s počtom obyvateľov menej, než 5 tisíc. Projekty sú zamerané na zvyšova-

nie kvalifikácie opatrovateliek, nákup rehabilitačných pomôcok, špeciálne vybavenie áut prepravnej služby chorých

a zdravotne postihnutých, aj na skvalitnenie alebo zavedenie novej služ-

by občanom. Časť peňazí je určená na nákup kompenzačných pomôcok, ktoré sú určené na požíčovanie. Podporené organizácie a obce pomáhajú seniorom v domácnostiach alebo poskytujú aj ambulantné služby v stacionároch.

Viac informácií o podporených projektoch sa nachádza na webovej stránke <http://www.lienkapomoci.sk/> ako-lienka-pomohla.

Nadácia SOCIA pripravuje i ďalší, 5. ročník kampane Staroba sa nás dotýka – 2014, ktorý sa koná túto jeseň. Jej cieľom je upozorniť na problémy, aj možnosti seniorského veku, budovať pozitívny a reálny obraz o starobe a získať finančné prostriedky na podporu terénnych a ambulantných služieb pre seniorov. V tejto súvislosti 8. júla 2014 vydalo Ministerstvo vnútra SR rozhodnutie o zápise zbierky Lienka pomoci do registra zbierok pod číslom SVS-OVS3-2014/019392, ktorú Nadácia SOCIA zrealizuje v rámci tejto kampane.

Vilma Vitteková
Nadácia Socia

Z knižného pultu:

Príbeh statočnosti a odvahy

Ani závažné ochorenie svalov celého tela - muskulárna dystrofia - ich nezastavila. Dve mladé dievčatá, sestry Mária a Erika Kostové svoj voľný čas naozaj umne využili na tvorivú činnosť. V malej dedinke Kurov s ruskými tradíciami, blízko slovensko-poľských hraníc, odkiaľ sestry Kostové pochádzajú, spoločne, vďaka svojej usilovnosti, vytvorili zaujímavé dielko - rozprávkovú knižku „Stratený princ“. Mária Kostová, ktorá príbeh statočného a odvážneho malého princa napísala, aj napriek tomu, že zápala s ťažkou, nevyliciteľnou chorobou, ukázala aj svoj príklad odvahy a statočnosti tým, že sa svojmu ťažkému údely nepoddala, pretože ho prekonala tvorivou prácou. Vytláčenia svojej knižky sa už nedožila, ale jej dielo predsa predstavujeme.

Mária Kostová dala na papier príbeh o statočnom, malom princovi a jej sestra Erika ho doplnila svojimi pôvabnými ilustráciami. Márii ubúdalo síl, ale rozhodla sa, že urobí všetko pre to, aby si splnila sen o tom, aby príbeh Strateného princa uzrel svetlo sveta. Na to, aby však vyšla tlačou, sa podujala aj Organizácia muskulárnych dystrofikov v SR. Jej vydanie podporilo aj Minister-

Obálka knihy *Stratený princ*.

stvo kultúry Slovenskej republiky, aj viacerí sponzorov z Kurova a okolia. Keď napokon knižku vytlačili, Mária už, žiaľ, nebola medzi nami. Jej sestra Erika, ktorá tiež trpí svalovou dystrofiou, sa rozhodla knihu ilustrovať. A potom sa, na podnet Organizácie muskulárnych dystrofikov (OMD v SR), napriek svojmu ochoreniu, rozhodla zdolať dlhú cestu a prvý raz vo svojom živote s rodičmi pricestovala do Bratislavy na krst Strateného princa. S pomocou OMD v SR a

ďalších, verejnosti známych osobností, 15. mája tohto roku v kaviarni **Berlinka** v budove Slovenskej národnej galérie túto knihu predstavili širokej verejnosti. Ten, kto sa raz začíta do napínavého príbehu princa Konráda, ktorý prežíval najväčšie dobrodružstvo svojho mladého, spočiatku bezstarostného, ale neskôr veľmi vzrušujúceho života, plného nebezpečenstiev, dočíta ju „jedným dychom“. Zážitky princa Konráda pomôžu najmä deťom, čo-to pochopiť zo zložitosti sveta dospelých, kde ľudia nekonajú vždy čestne a ani podľa zákonov či spoločenských pravidiel. »Krstnou mamou« tejto rozprávkovkej knižky bola podpredsedníčka OMD v SR, **Mária Duračinská**, ktorá významne pomáhala na svet Stratenému princovi. Úryvky z tejto knižky v Berlinke čítala herečka **Anna Šišková**, ktorá bola aj tentoraz opäť tvárou kampane **Belasý motýľ**. Aj samotné podujatie v Berlinke bolo súčasťou tejto kampane na svojich podujatiach, no dá sa kúpiť vo viacerých kníhkupectvách.

Margita Škrabáľková
snímky: autorka

Erika Kostová, ktorá knihu *Stratený princ* ilustrovala. Na snímke je počas rozhovoru pre médiá.

Na 1. obrázku obálky časopisu v popredí je básnik Daniel Hevier pri predstavovaní knihy *Stratený princ*. Vedľa neho na invalidnom vozíku je Erika, sestra zosnulej autorky, Márie Kostovej s rodičmi.

Dobrovoľnícke centrá pre všetkých

Nápadný slogan „Nemaj blbý pocit!“ bol motívom kampane Platformy dobrovoľníckych centier a organizácií, ktorá sa tohto roku zamerala na zapájanie sa ľudí do dobrovoľníctva. Podujatie podporilo aj Ministerstvo školstva SR. Slogan kampane naznačil, že ľudia, ktorých čas nebýva naplnený užitočnou činnosťou, môžu mať práve preto onen „blbý“ pocit neúčinnosti spojený často aj s izoláciou či prežívaním na okraji spoločnosti. Kampaň sa zamerala na zmenu nepríjemného pocitu neúčinnosti.

Vetou „Nemaj blbý pocit!“ dobrovoľnícka platforma oslovila najmä mladých ľudí, ktorí si po skončení školy nenašli prácu. Kampaň ponúkla najmä tým, ktorí majú prebytok voľného času, jeho zmysluplné využitie v prospech iných a zároveň aj v prospech seba samých. Dobrovoľníctvom sa dá aj veľa dobrého získať. Treba sa len zapojiť do dobrovoľníctva, v ktorom možno získať často veľmi vzácne skúsenosti, nové pracovné zručnosti, ktoré sa dajú využiť aj v profesionálnom živote. Stačilo vybrať si vhodnú dobrovoľnícku aktivitu. Mnohých ľudí však práve vlastné zdravotné znevýhodnenie odrádza od zapojenia sa do dobrovoľnej činnosti. Ale, aj pre nich riešenie v dobrovoľníctve stále existuje.

„Viem, aké to je, keď človek potrebuje pomoc. Dobrovoľníctvo mi ale dáva pocit, že môžem byť osožná, že môžem niekam prísť, niekam patriť. Môžem sa rozprávať a stretávať s ľuďmi. Môžem sa niečomu naučiť. Získavam väčšie sebavedomie a osobnostne rastiem. Za odmenu mám dobrý pocit z toho, že niečo cenné pre niekoho urobím preto, lebo chcem. Dúfam, že si nájdem touto cestou prácu, pretože získavam nové kontakty a zručnosti v oblasti, v akej som nikdy nepôsobila. Je to priestor ukázať bu-

Dobrovoľníčka Lucia

dúcim zamestnávateľom, že aj ja viem plnohodnotne pracovať“, uviedla o svojej skúsenosti **Lucia**, žena so zdravotným postihnutím, ktorá sa, napriek svojmu hendikepu, stala dobrovoľníčkou.

„Nezamestnaní, ľudia s rôznym zdravotným, ekonomickým, etnickým, či iným znevýhodnením tak môžu nadobudnúť nové pracovné návyky, získať pracovnú špecializáciu a spoznať aj nových priateľov. Dobrovoľníci si v spolupráci s dobrovoľníckymi centrami môžu po určitom čase overiť, aké zručnosti možno získať a neskôr uvádzať ich vo svojom životopise, aj prezentovať ich pri prijímaní do nového zamestnania“, pripomenula **Alžbeta Mračková** z Bratislavského dobrovoľníckeho centra. Dobrovoľnícke centrá ďalej otvárajú svoje brány všetkým. Prihlásiť sa k dobrovoľníctvu možno na: www.dobrovolnickecentra.sk.

(mš)

snímka: archív

Platforma dobrovoľníckych centier a organizácií vznikla v roku 2011. Reprezentuje hlas dobrovoľníckych centier a organizácií pracujúcich s dobrovoľníkmi na Slovensku. Jej poslaním je podporovať vytváranie priaznivého prostredia pre rozvoj dobrovoľníctva. Presadzuje vznik dobrovoľníckych centier a finančnú podporu dobrovoľníctva, ovplyvňuje legislatívu dobrovoľníctva, podporuje vznik a rozvoj pracovnej pozície koordinátorov dobrovoľníkov a presadzuje dobrovoľníctvo ako nástroj vzdelávania, profesionálneho rastu a prípravy na pracovný trh. Projekt je financovaný z dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR. Partnermi projektu sú Bratislavské dobrovoľnícke centrum, Dobrovoľnícke centrum Košického kraja, Nitrianske centrum dobrovoľníctva, 2CREATE, iProspect, Kariéra.sk, Jemné Melódie, Refresher, Shiz.sk, Rádio Best FM, etrix, LASER Media, Pindex, Orange, Azet, Etarget, HomeMedia Production, Paneurópska vysoká škola, Cinema City a New Age Advertising.

Svetový deň prvej pomoci – 13. september

Hrdina prvej pomoci v naliehavých prípadoch bežného dňa a v katastrofách – také bolo v tomto roku heslo Svetového dňa prvej pomoci, ktorý si svet pripomína každý rok v 2. septembrovú sobotu (tentoraz to bolo 13. septembra). V Európe približne 700 000 ľudí ročne zomrie na zlyhanie srdca, ale nemuselo by to tak byť. Preto národné spoločnosti Červeného Kríža a Červeného polmesiacu organizujú rozličné aktivity, cieľom ktorých je zvyšovať povedomie verejnosti o dôležitosti prvej pomoci a prevencii úrazov. Svetový deň prvej pomoci si každý rok pripomínáme aj preto, aby sme si tak pripomenuli aj mnoho zachránených životov dobrovoľnými zdravotníkmi a laikmi, ktorí sa naučili poskytovať prvú pomoc.

Medzinárodná federácia ČK a ČP sa zaviazala rozširovať programy prvej pomoci a pokračovať v zlepšovaní ich kvality. Znalosti prvej pomoci a zručnosti poskytovania prvej pomoci by mali byť dostupné VŠETKÝM ĽUĎOM. Je to ustanovené v revidovanej Politike prvej pomoci z októbra 2007. Čoraz viac ľudí a dobrovoľníkov by mali mať možnosť naučiť sa zabezpečiť kvalitnú prvú pomoc od zákla-

Ukážka umelého dýchania na modeli v jednej z tried gymnázia v Bratislave.

du. Na Slovensku sa o to už celé desaťročia stará Slovenský Červený kríž. Prvá pomoc sa týka všetkých. Preto vo všetkých územných a miestnych spolkoch SČK a aj všetky územné spolky SČK pripravili i tohto roku ukážky prvej pomoci pre verejnosť aj pri príležitosti Svetového dňa prvej pomoci. Napríklad, Územný spolok SČK v Bratislave vykonal ukážky prvej pomoci počas slávnostiach Vinobrania v Rači, 12. až 14. septembra, ale aj pred Euroveou, počas „Cykloeventu“, ktorý prichystal pre verejnosť zasa rezort dopravy. Ukážky prvej pomoci predviedli dobrovoľní záchranári SČK a dobrovoľní zdravotníci SČK v rámci svojich možností zo všetkých územných spolkov SČK, v každom kraji Slovenska a vo všetkých mestách, kde územné a miestne spolky SČK pôsobia. Napríklad, navštívili aj Základnú školu P. Marcelyho na Drieňovej ulici v Bratislave, kde predviedli simulované ukážky poskytnutia prvej pomoci v rozličných život ohrozujúcich situáciách a hodlajú sa tam opakovane vrátiť, aby sa všetci žiaci naučili dôkladne a správne poskytovať prvú pomoc.

Odborne vyškolení inštruktori SČK učia základy poskytovania prvej pomoci aj deti v predškolskom veku im prístupným spôsobom, a to v materských školách, kde sa už niekoľko rokov uskutočňuje projekt „Evička nám ochorela“. Tento projekt inicioval a ako prvý aj uskutočnil Územný spolok SČK v Leviciach.

Dospelí sa majú možnosť naučiť poskytovať prvú pomoc v kurzoch prvej pomoci SČK, ktoré sú certifikované a vychádzajú zo zákona o Slovenskom Červenom kríži. Uskutočňujú sa niekoľkokrát počas každého roka všade tam, kde Slovenský Červený kríž pôsobí. Pri poskytovaní prvej pomoci sa riadia viacerými zásadami, napríklad: Každý človek má potenciál naučiť sa poskytnúť prvú pomoc a zachrániť život. Medzinárodná federácia Červeného kríža a Červeného polmesiacu presadzuje, aby bola prvá pomoc dostupná pre všetkých, predovšetkým v dobrovoľných komunitách. Preto sú kurzy prvej pomoci SČK cenovo dostupné všetkým záujemcom. Platí pritom zásada, že prvá pomoc je čin ľudskosti ukazujúci ochotu zachrániť život bez akejkoľvek diskriminácie a s rešpektom voči ľudskej rozmanitosti. V sídlach SČK možno absolvovať 8-hodinový kurz prvej pomoci aj pre autoškoly, ako aj kurzy prvej pomoci pre verejnosť v rozsahu: 8, 16, 33 hodín a tiež kurz inštruktora prvej pomoci. Ústredný sekretariát SČK v Bratislave zorganizoval tohto roku aj Kurz Inštruktora prvej pomoci v dňoch 22. až 24. augusta a pre tých, ktorí sa stali inštruktormi už dávnejšie, zorganizoval ich preškolenie po 5 rokoch inštruktorskej činnosti 23. až 24. 8. 2014, aby čo najviac ľudí ovládalo poskytovanie prvej pomoci čo najkvalitnejšie.

Jedna z hlavných aktivít, ktorú SČK organizuje, sú „Súťaže prvej pomoci“.

Ukážka z výučby prvej pomoci, pri ktorej dobrovoľný zdravotník SČK previedol uvedenie zraneného človeka v bezvedomí do stabilizovanej polohy – pri príležitosti návštevy gymnázia v bratislavskej Rači.

Sú to: „Hliadky mladých zdravotníkov“ (HMZ) pre I. a II. stupeň základných škôl. Súťaže pozostávajú z územných a regionálnych kôl. V nich „Družstvá prvej pomoci“ súťažia najprv v územných, potom v regionálnych a najlepší zo súťažiacich potom súperia v celoslovenských kolách. Do súťaží v poskytovaní prvej pomoci sa zapájajú deti v okresoch na celom Slovensku prostredníctvom Územných spolkov SČK. Čas na organizáciu súťaží je každoročne v období mesiacov máj – jún, ale v poskytovaní prvej pomoci sa deti v základných školách zdokonaľujú po celý rok. Vyvrcholením súťaží

v poskytovaní prvej pomoci na Slovensku je „Memoriál MUDr. Vladimíra Hari-neka“, ktorý sa ako prvý zasadil o vznik súťaží prvej pomoci a rozvoj vzdelávania mladých ľudí v oblasti prvej pomoci na Slovensku. Košice boli 22. júna 2013 dejiskom ostatnej celoslovenskej súťaže Slovenského Červeného kríža v poskytovaní prvej pomoci. Vtedy si dvadsaťdva najlepších družstiev prvej pomoci zmeralo sily na deviatich súťažných stanovištiach. Víťazom sa stalo družstvo z Bratislavy 2, ktoré bude v roku 2015 reprezentovať Slovenskú republiku na medzinárodnej Európskej súťaži prvej pomoci

(FACE). Tradícia výučby prvej pomoci sa rozvíja, vďaka SČK už niekoľko desaťročí. SČK sa však stará aj o rozvoj opatrovateľských služieb na Slovensku, darcovstva krvi, humanitárnej činnosti. Týmto činnostiam sa venuje aj Mládež SČK. Osobitnú pozornosť čitateľov si zaslúži aj Vodná záchranná služba SČK, ale to je už ďalšia téma, ktorá tiež súvisí aj s poskytovaním pp, o ktorej sa v škole zatiaľ na žiadnom predmete deti neučia, hoci aj pri hrách, športe i v doprave aj im často ide o život.

**Text a snímky:
Margita Škrabáľková**

Dni nezábudiek 2014

Voči ľuďom s duševnými poruchami má stále mnoho ľudí predsudky a sú hlboko zakorenené aj na Slovensku. Preto Liga za duševné zdravie každý rok uskutočňuje celoslovenskú destigmatizačnú kampaň spojenú s mnohými sprievodnými osvetovými podujatiami, aj s verejnou finančnou zbierkou, ktorá každoročne vrcholí počas DNÍ NEZÁBUDIEK. Aj tentoraz, už 11. rok občania prispievali do tejto zbierky v uliciach Slovenska od 11. do 14. septembra.

Ale, čo je vlastne stigma? Stigma je poznačenie. Žiaľ, často sa stáva, že človek s duševnou poruchou, ktorý verejne prizná, že má duševné problémy, máva problémy aj preto, že ľudia v jeho okolí, ak nevedia nič o duševných poruchách,

Dobrovoľníci z 1. Súkromného 8-ročného gymnázia v Bratislave, ktorých Liga za duševné zdravie vlani ocenila za najlepší výsledok v zbierke Dni nezábudiek (foto mš)

boja ho a radšej sa mu vyhýbajú, akoby mal na tele znamenie - stigmú. Ak však takýto človek navštívi psychiatra, dostane odbornú pomoc s liečbou a potom dokáže, hoci s duševnou poruchou, aj pracovať.

Destigmatizačná kampaň sa uskutočnila v spolupráci s mestami, strednými školami, médiami a bola prezentovaná aj v mestskej hromadnej doprave. Zbierka v uliciach asi 70 miest Slovenska sa aj toho roku konala opäť vďaka pomoci mnohých stovák dobrovoľníkov zo škôl, aj z materských centier. Finančné prostriedky získané v zbierke putujú do regionálnych združení na podporu duševného zdravia, na financovanie podporných projektov, ako sú denné stacionáre, chránené dielne či rehabilitačné centrá pre ľudí s duševnými poruchami. Ostatné nzbierané peniaze poslúžia na udržanie dlhoročných a overených programov ako je **Motivačné centrum** (literárne, výtvarné,

pohybové aktivity, právne, ľudsko-právne a psychologické poradenstvo), **Galéria Nezábudka** alebo napríklad, aj na novú kampaň **Menej alkoholizmu** proti škodlivým účinkom alkoholu na ľudský organizmus. Pretože, prevencia je vždy lepšia a lacnejšia, než liečba, a to aj preto, že pri chorobe trpí nielen pacient, ale aj jeho rodina. Destigmatizačnú kampaň Ligy za duševné zdravie preto aj tohto roku sprevádzalo mnoho osvetových podujatí. Prispievať na uvedené programy Ligy za duševné zdravie a jej regionálnych združení však možno aj ďalšími spôsobmi ako napríklad: trvalým príkazom či zaslaním jednorazovej sumy na čísla účtov: **Sberbank 4040154029/3100** alebo **Poštová banka 20266500/6500 až do konca roka 2014** a tiež aj zaslaním **SMS v sume 2 eurá** v sieti Orange Slovensko, T-Com Slovensko, aj O2 až do **31. 10. 2014**, na číslo: **833**.

(mš), snímky autorka a LDZ

Danka Danko Kevelyova z Ligy za duševné zdravie, vedúca organizátorka zbierky Dni nezábudiek 2014 pri balení letákov a plagátov k tohtoročnej destigmatizačnej kampani.

Svetový deň samovrážd – 10. september

Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) oznámila, že každých 40 sekúnd niekto spácha samovraždu, čo je celosvetovo každý rok okolo 800 000 takýchto úmrtí. Informovala o tom tlačová agentúra DPA, ktorá sa odvolala na správu WHO s najnovšími dostupnými údajmi z roku 2012.

Margaret Chanová, riaditeľka WHO, pri tejto príležitosti uviedla, že vlády musia vystupňovať úsilie v znižovaní súčasného počtu samovrážd. Krajiny s najvyššou mierou samovrážd, kde pripadá najmenej 15 prípadov smrti vlastnou rukou na 100 000 obyvateľov, sa nachádzajú najmä v juhovýchodnej Ázii, vo východnej Afrike a východnej Európe. Do tejto skupiny sa zaradili takisto Japonsko, Severná, aj Južná Kórea, Kazachstan, Turkménsko, Guayana a Surinam. Zatiaľ vypracovalo

vládnym programom na riešenie problému samovrážd iba 28 štátov. Hlavné opatrenia na zníženie počtu takýchto tragických úmrtí zahŕňajú obmedzenie dostupnosti pesticídov, strelných zbraní a určitých liekov, ktoré sú najbežnejšími prostriedkami na spáchanie samovrážd. Opatrenia odporučila WHO. Vlni sa 194 členských štátov WHO zaviazalo, že do roku 2020 sa zníži počet samovrážd o desať percent. „*Žiaľ, samovražda je veľký problém verejného zdravotníctva, ale až príliš často sa stáva, že sa k nemu nepristupuje ako k prioritě*“, uviedla M. Chanová.

Pri príležitosti Svetového dňa samovrážd a destigmatizačnej kampane na Slovensku **MUDr. Pavel Černák**, predseda Slovenskej psychoterapeutickej spoločnosti a riaditeľ Psychiatrickej nemocnice F. Pinela v Pezinku, ktorá v októbri tohto roku slávi 90. výročie svojho založenia, pri-

pomenul, že pri príležitosti tohto významného výročia vyšlo prvé vydanie publikácie s názvom „**Samovražda**“ s podtitulom „**Trendy súčasnej psychiatrie**“ od autorského kolektívu slovenských odborníkov pod vedením **MUDr. Pavla Černáka a RNDr. Petra Minárika, PhD.** Podľa slov MUDr. P. Černáka je to práve depresia, ktorá prináša ľuďom neznesiteľné utrpenie a býva jednou z najčastejších príčin samovražedného konania. „*Paradoxom je, že miera výskytu samovrážd neklesla ani počas storočia, keď boli objavené najefektívnejšie liečby duševných chorôb a zdokonalené podmienky, aby sa ich opakovaníu predišlo. Potrebne je preto venovať tejto problematike nielen medicínsku, ale aj celospoločenskú pozornosť*“, zdôraznil v závere uvedenej publikácie MUDr. P. Černák.

(mš)

Predstavujeme

Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu občanov so zdravotným postihnutím

Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu (IPR) občanov so zdravotným postihnutím v Bratislave pomáha znevýhodneným občanom pri aktívnom uplatňovaní sa na trhu práce už 50 rokov. Vo svojom rozvoji pokračuje využívaním moderných trendov komplexnej rehabilitácie v praxi.

S výstavbou IPR na Mokrohájskej ulici sa začalo v roku 1961. Začiatky, pôvodne Výcvikového strediska pre ľudí so zmenenou pracovnou schopnosťou, neboli ľahké. Jeho doterajší prínos v rozvoji pracovnej a sociálnej rehabilitácie osôb so zdravotným postihnutím je však veľký. Odzrkadľuje sa vo zvýšení kvality ich života a v zlepšení šancí na uplatnenie sa na trhu práce. Napokon, meradlom kvality života každej vyspelej spoločnosti je aj to, ako sa dokáže postarať o najzraniteľnejšie skupiny spoluobčanov, zdôraznil **PhDr. Dušan Piršel**, riaditeľ Inštitútu pre pracovnú rehabilitá-

ciu osôb so zdravotným postihnutím v Bratislave a pripomenul aj odporúčenie Rady Európy (číslo R/92/6) ku komplexnej rehabilitácii z apríla 1992, kde sa uvádza, že cieľom komplexnej rehabilitácie je poskytnúť osobám so zdravotným postihnutím čo najširšiu účasť na spoločenskom a hospodárskom živote a čo najväčšiu nezávislosť. Aký je pohľad **PhDr. D. Piršela** na túto problematiku a Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu osôb so zdravotným postihnutím, sa možno dočítať v nasledujúcich riadkoch:

Inštitút pre pracovnú rehabilitáciu osôb so zdravotným postihnutím v Bratislave je špeciálne zariadenie s celoslovenskou pôsobnosťou. Komplexná rehabilitácia je súhrn aktivít multidisciplinárneho charakteru, zameraných na zmierenie nepriaznivých dôsledkov zdravotného postihnutia v prospech optimálnej socializácie. Svojou obsahovou náplňou sa považujeme za jedinečné zariadenie na Slovensku. Jeho zriaďovateľom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Výnimočnosť a jedinečnosť tohto

zariadenia je najmä v tom, že sú tu úzko previazané jednotlivé úseky, ktoré v rámci komplexnej rehabilitácie pre občanov so zdravotným postihnutím spolupracujú a zabezpečujú tak pod jednou strechou rehabilitáciu pedagogicko-výchovnú, pracovnú, sociálnu, liečebnú a voľnočasovú. Dôležitým prvkom našej práce sú: dostupnosť a cielenosť služieb, ktorá je z nášho pohľadu veľmi dôležitá.

IPR zabezpečuje svoje služby v Strednej odbornej škole pre žiakov s telesným postihnutím a tiež v Centre sociálnej a pracovnej rehabilitácie pre klientov v produktívnom veku, a to aj prostredníctvom zdravotnej starostlivosti a liečebnej rehabilitácie (elektroliečba, vodoliečba, fototerapia, rehabilitačné cvičenie a masáže). Hospodárska kríza a s ňou narastajúca nezamestnanosť spôsobujú, že sa občania so zdravotným postihnutím iba s ťažkosťami uplatňujú na trhu práce. Aby sa zmiernil tento spoločenský problém, treba hľadať také možnosti, aby sme vedeli týmto ľuďom čo najskôr pomôcť.

Časopis dobrovoľníckeho sektora Slovenskej republiky.

Vydáva Slovenská humanitná rada, IČO: 17316014 s podporou grantu MPSVaR SR. Distribútor: Mediaprint-Kappa, Pressegrasso, a.s., Bratislava, expedícia Versus, a.s., Bratislava. Objednávky prijíma redakcia. Nevyžiadané rukopisy a fotografie nevraciam. Uverejnené príspevky nehonorujeme. Registrácia pod č. MKSR 710/92, ISSN 1336-2208, ev. č.: EV 384/08. Šéfredaktorka PhDr. Margita Škrabáľková. Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Budyšínska 1, 831 03 Bratislava 3, telefón: 02-5020 0500 a 02-5020 0511, e-mail: tlacove.shr@changenet.sk. Grafická úprava: PHOTODESIGN, s. r. o., Bratislava, tlač: ŽP Informatika, s.r.o., Podbrezová. © SHR. Obálka a foto na prednej strane obálky: M. Škrabáľková.

markíza text
Strana 834

Stredná odborná škola pre žiakov s telesným postihnutím

Poskytuje vzdelanie v učebných odboroch, v 4-ročných študijných odboroch, v nadstavbovom štúdiu, aj v pomaturitnom štúdiu

V SOŠ pre ŽTP pracuje v 2 zmenách 46 pedagogických zamestnancov, z toho 72 % má špeciálnopedagogické vzdelanie, ostatní si špeciálnopedagogickú spôsobilosť priebežne dopĺňajú.

Za veľmi dôležitú činnosť v IPR považujeme aktivity v oblasti pracovnej a sociálnej rehabilitácie, ktoré sa uskutočňujú v **Centre sociálnej a pracovnej rehabilitácie (CSPR)**. Zameriavajú sa na poskytovanie služieb občanom so zdravotným postihnutím v produktívnom veku. Kolektív pracovníkov CSPR poskytuje klientom rôzny rozsah služieb s cieľom čo najskôr klienta umiestniť na trhu práce.

Rozsah poskytovaných služieb v CSPR je veľmi široký a rôznorodý, napríklad:

- informačné a poradenské služby zamerané na pomoc občanom so zdravotným postihnutím
- psychologické poradenstvo a psychologická podpora
- možnosť krátkodobej liečebnej rehabilitácie
- testovanie praktických zručností v práci s kovom, drevom, elektronickými súčiastkami a s PC,
- posudzovanie súčasného zdravotného stavu vo vzťahu k možnosti zamestnania sa klienta
- testovanie zostatkového pracovného potenciálu klientov.

Diagnostikovanie zostatkového pracovného potenciálu (posudzovanie funkčnej kapacity klienta) je špecifikom našej činnosti. Toto uskutočňujeme prostredníctvom **špeciálnej vyšetrovacej metódy FCE ISERNHAGEN**, ktorej licenciu vlastníme od mája 2009 ako jediní na Slovensku. Uvedené činnosti v CSPR zabezpečuje kolektív 8 pracovníkov v pracovných pozíciách: sociálno-rehabilitačný pracovník, pracovný psychológ, školský psychológ, fyzioterapeut, pracovný terapeut a posudkový lekár. Všetky poskytované služby sú bezplatné.

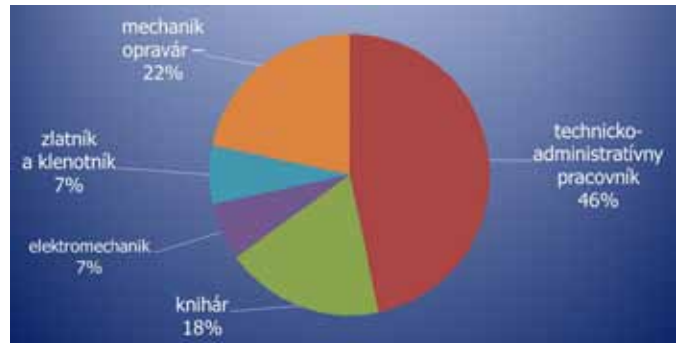
V priebehu prvého polroku 2013 sme v CSPR mali v starostlivosti celkom 185 klientov so zdravotným postihnutím. Z uvedeného počtu bolo 102 novoprijatých klientov. Umiestnených na trhu práce bolo 35 klientov – niektorí z nich naďalej s CSPR spolupracujú, 12 klientov ukončilo spoluprácu z iných dôvodov (napríklad, získali prehodenie invalidného dôchodku alebo sú dobrovoľne nezamestnaní).

Z celkového počtu klientov evidovaných v prvom polroku 2013 sme mali v dlhodobej starostlivosti z hľadiska druhu postihnutia: 50 klientov s telesným (27 %), 26 klientov so zmyslovým – zrak, sluch (14 %), 42 klientov s organickým (23 %), 25 klientov so psychickým (13,5 %), 13 klientov s mentálnym postihnutím (7 %) a 29 klientov malo viacnásobné postihnutie (15,5 %).

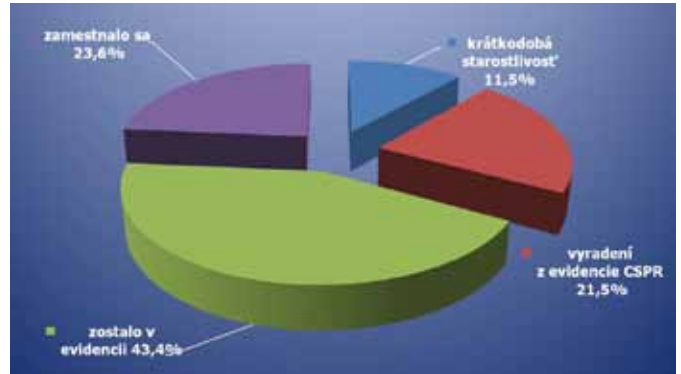
Práca s klientom v CSPR

Problémom komplexnej rehabilitácie je skutočnosť, že nie je väčšinou známa v celom rozsahu, nie je v dostatočnom rozsahu ponúkaná a neuskutočňuje sa v časovej nadväznosti.

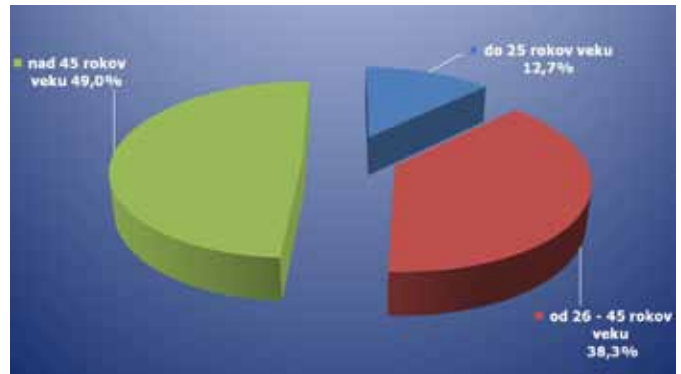
Príčinou je zjavne aj nedostatočná informovanosť samotných poskytovateľov zdravotníckej starostlivosti. O konkrétnej našej práci a jej výsledkoch sa možno oboznámiť na webovej stránke www.iprba.sk. Naša práca nie je len o tom, aby sa občania so zdravotným postihnutím uplatnili v spoločnosti, ale aj

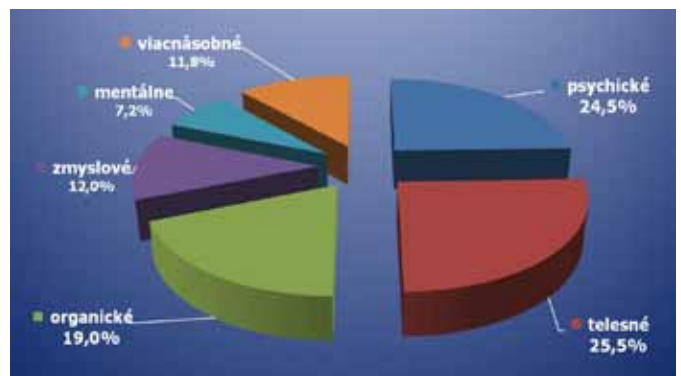
Počet žiakov v študijných odboroch (spolu 90 žiakov)

Výsledok starostlivosti v CSPR (roku 2012)

Klienti CSPR z hľadiska veku

Druh postihnutia klientov CSPR (2012)

o tom, aby mali silu a motiváciu byť sebou, bojovať a nevzdávať sa, hľadať nové možnosti sebauplatnenia. To nemusí byť len práca, aj láska je krásny cieľ, a tiež aj hľadanie cesty k zmysluplnosti môže byť cieľom.

(re)

Bojujeme O DUŠU

DNI NEZÁBUDIEK 2014

Zbierka na podporu duševného zdravia

Do zbierky sa môžete zapojiť 3 spôsobmi:

-
- I. **SMS V HODNOTE 2 € NA ČÍSLO 833**
odoslanou v sieťach Orange Slovensko, O₂ a Telekom
do 31.10.2014,
  - II. **DOBROVOĽNÝM PRÍSPEVKOM**
vloženým do pokladničiek našim dobrovoľníkom v uliciach
slovenských miest od 11.9. do 14.9.2014,
  - III. **BEZHOTOVOSTNÝM PREVODOM**
na bankové účty SBERBANK Slovensko 4040154029/3100
alebo POŠTOVÁ BANKA 20266500/6500
do 31.12.2014.

